

FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ

COĞRAFYA BÖLÜMÜ

COG 115 - KLİMATOLOJİ

Dr. Öğr. Üyesi Harun Reşit BAĞCI

Sıcaklıkla İlgili Kavramlar **(Adyabatik Sıcaklık Değişimleri)**

COG 115 - KLİMATOLOJİ

Hafta-11

- Hava kütlelerinin sıcaklık değişimleri;
  - dış etkenlere bağlı olarak, çevresiyle olan ısı alış verişi sonucunda yaşanan değişim,
  - hava kütlelerinin yükselmesi yada alçalmasına bağlı olarak kendi kendine soğuyup ısınması şeklinde olmak üzere iki farklı şekilde olmaktadır.
- Hava kütlelerinin dışarıdan ısı alış verişi olmaksızın, sadece yükselme veya alçalmaya bağlı olarak yaşadıkları sıcaklık değişimleri **adyabatik sıcaklık değişimi** olarak tanımlanırken, dış etkenlerin sonucunda yaşanan değişim **nonadyabatik sıcaklık değişimi** olarak adlandırılmaktadır.

- Erol, 2011'e göre adyabatik sıcaklık değişimleri her hava kütleğinde aynı oranda gerçekleşmeyebilir. Havanın kuru yada nemli olma durumuna göre sıcaklık değişimi de farklı oranlarda gerçekleşmektedir.

Örneğin kuru havanın adyabatik değişme oranı her 100 metrede 1°C iken bu durum bazı şartlarda değişerek bundan daha fazla olabilir. Buna **süperadyabatik** adı verilir.

Havanın nemli yada kuru olması ise adyabatik sıcaklık değişmelerinin hızını etkiler. Kuru hava yükselip alçalmaya maruz kaldığında nemli havaya nazaran daha fazla ısınır ve daha fazla soğur.